

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, 12.7.2000
KOM(2000) 384 endelig
2000/0186 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

**om adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og
tilhørende faciliteter**

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. Sammen drag

Hensigten med dette direktiv er at fastlægge nye rammebestemmelser, der omhandler adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet i Fællesskabet. Direktivet skal sikre, at markedet for elektroniske kommunikationstjenester i takt med udviskningen af grænserne mellem teknologier og tjenester og den hurtige vækst på markedet også fremover udvikles i retning af øget innovation, konkurrence og udbud af tjenester til brugerne.

Direktivet tager udgangspunkt i, at konkurrencelovgivningen bliver det vigtigste instrument til regulering af markedet for elektronisk kommunikation, når der bliver fuldstændig fri konkurrence på dette marked. I den indledende fase vil der dog stadig være brug for visse sektorspecifikke regler, der fastsættes på forhånd, navnlig i tilfælde, hvor tidligere monopolselskaber fortsætter med at drage fordel af den markedsposition, de har erhvervet, bl.a. i de lokale net, eller hvor virksomhederne er vertikalt integreret.

Lovgivningen skal i disse tilfælde være problemorienteret, stå i et rimeligt forhold til det tilsigtede mål og kun opretholdes, så længe det er nødvendigt. Det kræver gennemskuelige beslutningsprocesser, hvor de nationale tilsynsmyndigheder begrundet alle deres afgørelser i forhold til EU's politiske målsætninger og udelukkende anvender forhåndsregler i de tilfælde, hvor de er bedre egnede til at løse de pågældende markeds-mæssige problemer end reglerne i konkurrencelovgivningen. Forhåndsreglerne skal ifølge direktivet ophæves, når de mål, der er opstillet for markedet, er opnået.

Direktivet indeholder grundlæggende regler, som er teknologisk neutrale, men som kan anvendes på specifikke produkter eller tjenester i bestemte geografiske områder for at løse konkrete markeds-mæssige problemer.

På digital-tv-området bygger direktivet på den strategi, der er fastlagt i direktiv 95/47/EF¹ om tv-standards, og viderefører kravet om tilrådighedsstillelse af adgangsstyring på ensartede, rimelige og ikke-diskriminerende vilkår. Eftersom der imidlertid er bred enighed om, at der skal tages højde for den nyeste teknologi i forbindelse med gateways til digital-tv, åbnes der i det nye direktiv mulighed for en tilpasning af de nuværende forpligtelser. Det forventes, at det indledende arbejde på området kan sættes i gang inden for en overskuelig fremtid, således at der banes vej for de formelle afgørelser, der eventuelt skal træffes, efter at de nye rammebestemmelser er vedtaget.

Direktivet forbedrer markedsaktørernes retssikkerhed ved at opstille klare kriterier for myndighedernes indgriben og klare begrænsninger for, hvilke forpligtelser i forbindelse med netadgang og samtrafik der kan fastlægges i forskellige sammenhænge, men er samtidig også så fleksibelt, at det giver tilsynsmyndighederne mulighed for at håndtere nye markeds-mæssige problemer, der hindrer den frie konkurrence, med den fornødne effektivitet.

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/47/EF om standarder for transmission af tv-signaler (EFT L 281 af 23.11.1995, s. 51, "direktivet om tv-standards").

2. Anvendelsesområde og baggrund

Forslaget til direktivet om adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet sigter mod at fastlægge harmoniserede regler for, hvordan medlemsstaterne regulerer markedet for leverandører af kommunikationsnet og -tjenester inden for EU. Direktivet gælder for alle former for kommunikationsnet, der benyttes til fremføring af offentligt tilgængelige kommunikationstjenester i form af tale, telefax, data eller billeder, herunder faste og mobile telenet, kabel-tv-net, jordbaserede sendenet, satellitnet og net baseret på internetprotokollen (IP). Hensigten med direktivforslaget er at udstikke konkurrencefremmende rammer, der ansporer til fri konkurrence mellem netinfrastrukturer og interoperabilitet mellem de tjenester, der udbydes via disse infrastrukturer, og samtidig hindre, at flaskehalse på markedet blokerer for udvikling og udbygning af nyskabende tjenester, der kan komme brugerne og forbrugerne til gode.

Sektoren for elektronisk kommunikation kendetegnes ved, at markedsaktørerne er meget afhængige af hinanden. Det er nødvendigt at koble netværkene enten direkte eller indirekte sammen, for at kunderne kan kommunikere indbyrdes og foretage deres transaktioner. Udbydere af kommunikationstjenester eller transmissionstjenester skal have adgang til netinfrastrukturerne for at nå ud til deres kunder. Ejere og operatørerne af kommunikationsinfrastrukturer befinder sig i en nøgleposition, hvad enten de udbyder tjenester til slutbrugerne eller transmissionstjenester til andre eller begge dele på én gang.

Reglerne for adgang til og samtrafik mellem nettene, herunder de nye bredbåndsnet, kommer til at påvirke forretningsstrukturerne i alle virksomheder i telesektoren og dermed også den konkurrencemæssige dynamik på fremtidens marked. Den nye generation af såvel faste som mobile kommunikationstjenester vil i stigende grad bygge på platforme for bredbåndsoverførsel eller transportnet, der anvender internetprotokollen (IP) i forbindelse med overførsel af multimedietjenester. Det nye bredbåndsmiljø kommer til at adskille sig fundamentalt fra det nuværende smalbands- og talecentrerede marked. Den konventionelle enkle værdikæde baseret på nogle få produkter er ved at udvikle sig til et indviklet og meget fintmasket net af kommercielle relationer mellem de virksomheder (operatører, tjenesteudbydere, indholdsudbydere, reklamebureauer og radio- og tv-selskaber), der forsyner brugerne med et stadig større udvalg af tjenester.

3. De foreslåede nye rammebestemmelser for netadgang og samtrafik

Strategi

Det overordnede formål med lovgivningen i denne sektor er at skabe et dynamisk marked med bæredygtig konkurrence inden for såvel net som tjenester og på den måde øge investeringslysten, forbedre brugernes valgmuligheder og virkeliggøre de politiske målsætninger på områder som radio- og tv-spredning og forbrugerbeskyttelse. På EU-niveau er det også vigtigt at sikre, at medlemsstaterne ikke anvender forskellige lovrammer, der resulterer i for stor spredning på markedet, øgede omkostninger for slutbrugerne og en opsplitning af det indre marked.

Markederne og teknologien ændres så hurtigt i vore dage, at det ikke er hensigtsmæssigt at basere reglerne på forventningerne om fremtidens marked. Direktivforslaget indeholder i stedet en række procedurer, der gør det muligt at fokusere på markedsmæssige problemer og om nødvendigt fastsætte regler med henblik på at skabe et konkurrenceorienteret miljø.

På et marked med fri konkurrence bør det principielt overlades til de pågældende virksomheder at indgå handelsaftaler om samtrafik mellem og adgang til de forskellige net. Som situationen er nu, findes der imidlertid en række faktorer, der bremser konkurrencen på markedet. Det drejer sig bl.a. om de tidligere monopolselskaber, der stadig udbyder størsteparten af forbindelserne, hvilket stiller dem i en væsentlig bedre forhandlingsposition end konkurrenterne. En anden årsag er flaskehalse, hvor en eller nogle få operatører kontrollerer bestemte ressourcer, f.eks. de lokale telenet og adgangsstyringssystemer inden for digital-tv. Hertil kommer en række juridiske barrierer for adgangen til mobilmarkedet, hvor den aktuelle frekvenskapacitet betyder, at der kun er plads til fire eller fem aktører, hvilket ikke er tilstrækkeligt til at sikre konkurrencebaseret prisfastsættelse i alle dele af mobilmarkedet, navnlig inden for opkaldstermineringstjenester.

Der er derfor generel enighed om, at der ud over konkurrencelovgivningen også er behov for sektorspecifikke forhåndsregler til regulering af netadgang og samtrafik, så længe der ikke er fuldstændig fri konkurrence i alle markedssegmenter.

Direktivforslaget indeholder nøje kriterier for myndighedernes indgriben inden for netadgang og samtrafik, hvilket vil gøre det muligt at tage hånd om problemer, der endnu ikke har vist sig, efterhånden som de opstår. Der er ikke tale om et sæt færdige løsninger på problemer, der er defineret på forhånd. I stedet opstilles en række kriterier for myndighedernes tiltag, og det fastslås, hvilke forpligtelser de nationale tilsynsmyndigheder kan kræve opfyldt, og hvilke virksomheder, der kan pålægges disse forpligtelser. Hele proceduren er gennemskuelig, og myndighederne skal begrunde alle deres afgørelser i forhold til EU's politiske målsætninger for sektoren.

Direktivet medvirker således til forene den retssikkerhed, markedsaktørerne har brug for, med den fornødne fleksibilitet, således at tilsynsmyndighederne får mulighed for at justere reglerne i takt med, at forholdene ændres.

Tærskler for fastlæggelse af forhåndsregler

Kommissionen foreslog i sin meddelelse fra november 1999² to tærskler for fastlæggelse af forhåndsregler. Med baggrund i den offentlige høring foreslår Kommissionen nu, at der kun praktiseres én tærskel for fastlæggelse af forhåndsforpligtelser, nemlig princippet om stærk markedsposition, som herefter defineres ud fra begrebet "dominerende stilling" i konkurrencelovgivningen. En stærk markedsposition vil fremover dække over tilfælde, hvor enkelte eller flere virksomheder i fællesskab har en dominerende stilling, eller hvor en dominerende stilling udnyttes til lettere at komme ind på et marked i tilknytning hertil. De nationale tilsynsmyndigheder vil kunne anmelde virksomheder, der har en stærk markedsposition, og pålægge forhåndsforpligtelser, såfremt disse firmaer anses for at indtage en dominerende stilling i henhold til konkurrencelovgivningen, eller der enten er problemer i forhold til tidligere monopolselskaber og/eller vertikal integration, som bevirker, at foranstaltninger i medfør af konkurrencelovgivningen, som træffes, efter at situationen er opstået, ikke levner tilstrækkelig mulighed for at løse de pågældende markedsmæssige problemer.

Udviklingen sker med en sådan fart, at beslutningen om, hvilke markeder en virksomheds markedsposition skal vurderes ud fra, er nødt til træffes både dynamisk og hurtigt. Denne procedure, som er fastlagt i rammedirektivet, går ud på, at Kommissionen offentliggør en

---

² KOM(1999) 539 endelig.

afgørelse om de produkter og tjenester, som ventes at blive underlagt forhåndsregler. De nationale tilsynsmyndigheder i medlemsstaterne afgør, hvilke virksomheder der har en stærk markedsposition på disse markeder, og fastsætter krav med henblik på at modvirke, at der opstår konkurrenceforvridning som følge af misbrug af denne markedsposition. Det fremgår af rammedirektivet, at det skal ske på en objektiv og gennemskelig måde.

Sammenhæng med de nuværende rammebestemmelser

De forpligtelser vedrørende netadgang og samtrafik, der er fastlagt i det nuværende direktiv 97/33/EF³ om samtrafik, de forpligtelser vedrørende særlige nettilslutninger, der er indeholdt i direktiv 98/10/EF⁴, de forpligtelser vedrørende udbud af transmissionskapacitet på faste kredsløb, der er indeholdt i direktiv 92/44/EF⁵, samt forpligtelserne i forbindelse med adgang til abonnentnet integreres i de nye regler og revurderes med regelmæssige mellemrum ifølge ovennævnte markedsanalyseprocedure. Det gør det muligt at lempe kravene i takt med, at markedet bliver mere konkurrencepræget. Hvis og når der opstår ændringer i markedssituationen, som kræver nye forhåndsforpligtelser, f.eks. flaskehalse, der skyldes ny teknologi, giver samme markedsanalyseprocedure mulighed for at indføre nye forpligtelser, såfremt disse forpligtelser er fuldt berettigede og rettet specifikt mod at afhjælpe det pågældende markedsmæssige problem.

For de digitale tv-tjenester tjener de eksisterende forhåndsforpligtelser for netadgang et noget andet formål. Hensigten med direktiv 95/47/EF om tv-standarder var at fastlægge de første lovrammer for den nyopståede digital-tv-industri. For at sikre, at andre tv-selskaber også kunne komme ind på markedet, var hovedvægten lagt på adfærdsregler for operatører af adgangsstyring. Hensigten var at skabe stabile forhold for investorerne på digital-tv-området og samtidig varetage vigtige almene interesser på en hensigtsmæssig måde for bl.a. at sikre, at forbrugernes udstyr er indbyrdes kompatibelt. Udviklingen på markedet for digital-tv, som i den første fase blev drevet af omfattende investeringer i betalings-tv, er forløbet forholdsvis tilfredsstillende. Der er bred opbakning om strategien i direktiv 95/47/EF, som imidlertid fra visse sider ønskes udvidet til også at omfatte de nye gateways, der er kommet frem siden 1995, især elektroniske programoversigter (EPG) og programmeringsgrænseflader for applikationer (API). Direktivforslaget indbefatter derfor de vigtigste bestemmelser i direktiv 95/47/EF, heriblandt kravet om udbud af adgangsstyring på ensartede, rimelige og ikke-diskriminerende vilkår, og åbner mulighed for, at de nationale tilsynsmyndigheder, hvis der er grundlag herfor, udvider disse forpligtelser efter forskriftsudvalgsproceduren, f.eks. i forbindelse med nye gateways.

---

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/33/EF af 30. juni 1997 om samtrafik på teleområdet med henblik på at sikre forsyningspligtigheder og interoperabilitet ved anvendelse af ONP-principperne (EFT L 199 af 26.7.97, s. 32), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/61/EF af 24. september 1998 om ændring af direktiv 97/33/EF for så vidt angår nummerportabilitet mellem operatører samt fast operatørvalg (EFT 268 af 3.10.1998, s. 37).

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/10/EF af 26. februar 1998 om ONP-vilkår for taletelefonitjenesten og om udbud af forsyningspligtigheder på teleområdet under konkurrenceforhold (EFT L 268 af 3.10.1998, s. 37).

⁵ Rådets direktiv 92/44/EF af 5. juni 1992 om etablering af ONP-vilkår for faste kredsløb (EFT L 165 af 19.6.1992, s. 32), som ændret ved direktiv 97/51/EF (EFT L 295 af 29.10.1997, s. 23) og Kommissionens beslutning nr. 98/80/EF af 7. januar 1998 (EFT L 14 af 20.1.1998, s. 27).

4. Sammenfatning af direktivforslagets indhold

Kapitel I – Anvendelsesområde, formål og definitioner

Det fremgår af **artikel 1 (Anvendelsesområde og formål)**, at direktivet vedrører adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter, herunder net til fremføring af radio- og tv-tjenester. Formålet er at fastlægge rammebestemmelser, som bygger på principperne for det indre marked og omhandler markedet for leverandører af net og tjenester, med henblik på at skabe bæredygtig konkurrence, interoperabilitet mellem tjenester og fordele for forbrugerne.

Artikel 2 (Definitioner) indeholder definitioner af begreber af særlig betydning for dette direktiv, navnlig begreberne "adgang" og "samtrafik".

Kapitel II – Generelle bestemmelser og principper

Artikel 3 (Generelle bestemmelser for netadgang og samtrafik) indeholder bestemmelser fra eksisterende direktiver om parternes ret til at etablere samtrafik inden for og mellem medlemsstaterne. Det fremgår, at medlemsstaterne skal afskaffe foranstaltninger, der knytter de samtrafikafgifter, nyttilkomne operatører skal betale, sammen med deres investeringer i infrastruktur.

I **artikel 4 (Rettigheder og pligter for udbydere af elektroniske kommunikationsnet)** fastsættes den "overordnede samtrafikregel", nemlig at alle netoperatører har ret og pligt til at forhandle sig frem til aftaler om samtrafik, hvilket som udgangspunkt bør ske på kommercielt grundlag. Artikel 4 viderefører også en række forpligtelser fra direktiv 95/47/EF om tv-standarder med hensyn til operatørernes ansvar for distribution af tv-tjenester i bredskærmsformat og behovet for fortroligholdelse af oplysninger.

Artikel 5 (De nationale tilsynsmyndigheders beføjelser og ansvar) beskriver de nationale tilsynsmyndigheders overordnede rolle med hensyn til netadgang, samtrafik og interoperabilitet og deres beføjelser til at gribe ind, navnlig for at pålægge markedsaktørerne forpligtelser og bilægge tvister.

Kapitel III – Sammenhæng med tidligere forpligtelser samt markedsvurderingsprocedurer

Artikel 6 (Adgangsstyringssystemer og andre tilhørende faciliteter) opretholder de forpligtelser, der er fastlagt i direktiv 95/47/EF om tv-standarder, om at alle operatører af adgangsstyringssystemer skal tilbyde radio- og tv-selskaberne adgang til nettet på ensartede, rimelige og ikke-diskriminerende vilkår. Der tages højde for, at disse forpligtelser kan tages op til fornyet overvejelse som følge af den markedsmæssige og teknologiske udvikling, og at de, såfremt der er grundlag herfor, kan udvides til også at dække lignende faciliteter som f.eks. programmeringsgrænseflader for applikationer (API) eller elektroniske programoversigter (EPG).

Artikel 7 (Revurdering af tidligere forpligtelser i forbindelse med netadgang og samtrafik) viderefører kravene fra de nuværende forsyningspligtdirektiver, nemlig direktiv 97/33/EF, 98/10/EF og 92/44/EF, sammen med bestemmelser fra forslaget til en ny forordning om adgang til abonnentnet for at skabe sammenhæng mellem de tidligere og de nye rammebestemmelser. Det fremgår imidlertid også, at de nationale tilsynsmyndigheder skal revurdere samtlige forpligtelser med jævne mellemrum med udgangspunkt i den nye

definition af begrebet stærk markedsposition; de nationale tilsynsmyndigheder skal ud fra en markedsanalyse afgøre, om forpligtelserne bør bevares, ændres eller trækkes tilbage.

I **artikel 8 (Fastlæggelse, ændring eller ophævelse af forpligtelser)** opstilles betingelserne for, at der kan fastlægges forpligtelser, og det fremgår, hvilke forpligtelser der kan gøres brug af.

Artikel 9 (Krav om gennemskuelighed) giver de nationale tilsynsmyndigheder mulighed for at stille krav om, at f.eks. priser, betingelser og vilkår for netadgang, samtrafik eller interoperabilitet eller tekniske grænseflader skal være gennemskuelige.

Artikel 10 (Krav om ikke-diskriminering) giver de nationale tilsynsmyndigheder mulighed for at stille krav om ikke-diskriminering i tilfælde, hvor en markedsanalyse peger på, at den eller de pågældende operatørers diskriminerende adfærd kan resultere i konkurrenceforvriddning med de ulemper, det medfører for slutbrugerne.

Artikel 11 (Krav om regnskabsmæssig adskillelse) giver de nationale tilsynsmyndigheder mulighed for at stille krav om adskillelse af regnskaber for at kunne overskue engrospriser og interne krydsoverførsler i vertikalt integrerede virksomheder, såfremt den pågældende operatør udbyder inputfaciliteter, som er af afgørende betydning for andre tjenesteudbydere, og samtidig konkurrerer med dem på det marked, det pågældende net ligger til grund for.

Artikel 12 (Forpligtelser i forbindelse med adgang til og anvendelse af specifikke netfaciliteter) giver de nationale tilsynsmyndigheder mulighed for at stille krav om, at operatørerne skal muliggøre adgang til og anvendelse af specifikke netelementer og/eller tilhørende tjenester eller faciliteter i situationer, hvor det kunne hindre udviklingen af et bæredygtigt konkurrencebaseret marked eller være til skade for forbrugerne, hvis den eller de pågældende operatører nægtede at levere en tilslutning til nettet.

Artikel 13 (Forpligtelser i forbindelse med priskontrol og omkostningsregnskaber) giver de nationale tilsynsmyndigheder mulighed for at stille krav om priskontrol og udarbejdelse af omkostningsregnskaber og navnlig krav om, at priser for samtrafik og/eller netadgang skal være omkostningsægte, såfremt manglende konkurrence betyder, at den pågældende operatør kan holde priserne på et kunstigt højt niveau til skade for slutbrugerne.

Kapitel IV – Proceduremæssige bestemmelser

Artikel 14 (Forskriftsprocedure) beskriver den procedure, der skal følges af Kommunikationspolitisk Udvalg (som er nedsat ifølge rammedirektivet) i forbindelse med ændringer af bilaget til nærværende direktiv.

Artikel 15 (Offentliggørelse af og adgang til oplysninger) foreskriver, at de nationale tilsynsmyndigheder skal sørge for, at der offentliggøres de fornødne ajourførte oplysninger, og at de skal angive, hvor de offentliggøres.

Artikel 16 (Underretning af Kommissionen) foreskriver, at medlemsstaterne skal underrette Kommissionen om, hvilke myndigheder der skal varetage gennemførelsen af bestemmelserne i direktivet. De nationale tilsynsmyndigheder skal desuden underrette Kommissionen om, hvilke operatører der er underlagt særlige forpligtelser.

Artikel 17 (Revision af direktivet), artikel 18 (Gennemførelse i national ret), artikel 19 (Ikrafttræden) og artikel 20 (Adressater) er proceduremæssige bestemmelser.

5. Konklusion

Forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om netadgang og samtrafik anses for det mest effektive middel til fastlæggelse af harmoniserede regler for netadgang og samtrafik i medlemsstaterne og til at klarlægge ud fra nærhedsprincippet, hvilken rolle de nationale tilsynsmyndigheder skal spille i den sammenhæng.

Det nye regelsæt i forslaget til direktivet om netadgang og samtrafik kendetegnes i korte træk ved følgende:

- der fokuseres på rent kommercielle forhandlinger, hvor parterne enes om betingelser og vilkår for netadgang og samtrafik i overensstemmelse med EU's lovgivning,
- der udstikkes klare rammer for de nationale tilsynsmyndigheders opgaver i forbindelse med netadgang og samtrafik,
- der sikres en glidende overgang i forhold til de nuværende rammebestemmelser og stilles krav om, at de nationale tilsynsmyndigheder skal revurdere og om muligt fritage operatører med en stærk markedsposition for visse forpligtelser,
- de nationale tilsynsmyndigheder får mulighed for at gribe ind for at afhjælpe konkrete markedsproblemer ud fra principperne om gennemskuelse, objektivitet og proportionalitet.

De nye regler skal sikre, at kommunikationsmarkedet udvikles i retning af en sund, erhvervsrettet økonomisk model, der kan bære sig selv, belønner investeringsrisici, skaber konkurrencemæssig dynamik og fremmer iværksætterånden til gavn for brugerne.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg²,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget³,

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 251⁴, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Direktiv [om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester]⁵ indeholder målsætningerne for et regelsæt, der omfatter elektroniske kommunikationsnet og -tjenester i EF, herunder faste og mobile telenet, kabel-tv-net, jordbaserede sendenet, satellitnet og internetbaserede net til fremføring af tale, telefax, data eller billeder. Det drejer sig om net, som medlemsstaterne har godkendt i henhold til direktivet [om tilladelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester]⁶ eller under tidligere retsakter. Bestemmelserne om netadgang og samtrafik i nærværende direktiv finder anvendelse på de net, der bruges til kommercielt udbud af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller til transmission af radio- og tv-signaler. Direktivet omfatter adgangs- og samtrafikordninger mellem tjenesteudbydere; det gælder ikke for net, der udelukkende anvendes til udbud af kommunikationstjenester til en bestemt slutbruger eller til en lukket brugergruppe, og omfatter heller ikke netadgang for slutbrugere eller andre parter, der ikke leverer offentligt tilgængelige tjenester.
- (2) Begrebet "adgang" defineres vidt forskelligt, og der er derfor behov for en præcis definition af, hvordan begrebet bruges i dette direktiv, uden at det berører dets anvendelse i forbindelse med andre af Fællesskabets bestemmelser. Det ligger i begrebet "operatør", at der er tale om kontrol over det omhandlede net eller de

---

¹ EFT C
² EFT C
³ EFT C
⁴ EFT C
⁵ EFT C
⁶ EFT C

omhandlede faciliteter, men ikke nødvendigvis ejerskab. En netoperatør kan eje det underliggende net eller de underliggende faciliteter eller leje nogle af dem eller dem alle.

- (3) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/47/EF om standarder for transmission af tv-signaler⁷ indeholder ikke noget krav om, at der anvendes bestemte digital-tv-transmissionssystemer eller -tjenester, og markedsaktørerne har derfor kunnet udvikle passende systemer på eget initiativ. De europæiske markedsaktører har gennem Den Europæiske Gruppe vedrørende Digital Tv-transmission udviklet en vifte af tv-transmissionssystemer, der er taget i brug af tv-selskaber over hele verden. Disse transmissionssystemer er blevet standardiseret af Det Europæiske Institut for Telestandarder (ETSI) og har fået status som rekommandationer fra Den Internationale Telekommunikationsunion (ITU). Med hensyn til "digital tv-tjeneste i bredskærmsformat" udgør 16:9-formatet referenceformatet for bredformat-tv-tjenester og -programmer, og dette format er nu indført i medlemsstaterne i medfør af Rådets afgørelse 93/424/EØF af 22. juli 1993 om en handlingsplan for indførelse af avancerede tv-tjenester i Europa⁸.
- (4) På et marked med fri og åben konkurrence bør der ikke være begrænsninger, der hindrer virksomheder i at forhandle sig frem til indbyrdes netadgangs- og samtrafikaftaler, navnlig hvad angår tværnationale aftaler, i overensstemmelse med traktatens konkurrenceregler. På markeder, hvor der også fremover vil være stor forskel på virksomhedernes forhandlingsposition, og hvor visse virksomheder er afhængige af en infrastruktur, der udbydes af andre selskaber, for at kunne fremføre deres tjenester, vil det være hensigtsmæssigt, at der på forhånd opstilles en række grundlæggende regler, som sikrer, at markedet fungerer effektivt. De nationale tilsynsmyndigheder bør gives mulighed for at sikre den fornødne netadgang, samtrafik og interoperabilitet mellem tjenester til gavn for slutbrugerne, når det ikke lykkes at nå til enighed om en handelsaftale. Det vil f.eks. kunne forekomme, hvis netoperatører uden rimelig grund begrænser slutbrugernes muligheder for at tilslutte sig internetportaler og -tjenester. De nationale tilsynsmyndigheder bør udelukkende anvende forhåndsregler på områder, hvor de samme resultater ikke ville kunne opnås lige så hurtigt ved hjælp af reglerne i konkurrencelovgivningen, efter at situationen er opstået.
- (5) Nationale love eller administrative forskrifter, der knytter betingelser og vilkår for netadgang eller samtrafik sammen med aktiviteterne hos den part, der anmoder om samtrafik, nærmere betegnet omfanget af den pågældendes investeringer i netinfrastruktur, i stedet for at knytte dem til de leverede samtrafik- eller netadgangstjenester, kan resultere i konkurrencefordrejning, hvilket er i strid med konkurrencelovgivningen. De nationale tilsynsmyndigheder skal under alle omstændigheder tage hensyn til den retspraksis, der er fastlagt af De Europæiske Fællesskabers Domstol, og undlade at godkende prisordninger eller priser, der strider mod traktatens artikel 81, stk. 1, eller artikel 82.

---

⁷ EFT L 281 af 23.11.1995, s. 51.

⁸ EFT L 196 af 5.8.1993, s. 48.

- (6) Alle telenetoperatører kontrollerer adgangen til deres egne kunder, der identificeres ved hjælp af numre eller adresser i en offentliggjort nummer- eller adresseoversigt. Andre netoperatører skal kunne udbyde samtrafik til disse kunder og har således brug for at kunne kobles sammen enten direkte eller indirekte. De nuværende rettigheder og pligter i forbindelse med indgåelse af samtrafikaftaler bør derfor opretholdes. Det vil også være hensigtsmæssigt at bevare de forpligtelser, der tidligere er fastlagt i direktiv 95/47/EF, ifølge hvilken alle elektroniske kommunikationsnet, der benyttes til distribution af digitale tv-tjenester, skal kunne distribuere bredskærms-tv-tjenester og -programmer, således at brugerne kan modtage disse programmer i det format, de sendes i.
- (7) Direktiv 95/47/EF indeholder den første rammelovgivning for den nyopståede digital-tv-industri, og denne ramme bør bevares, navnlig hvad angår kravet om udbud af adgangsstyring på ensartede, rimelige og ikke-diskriminerende vilkår. Den teknologiske og markedsmæssige udvikling kræver, at disse krav tages op til fornyet overvejelse med jævne mellemrum for bl.a. at afgøre, om der er grundlag for at udvide dem, så de også omfatter nye gateways, som f.eks. elektroniske programoversigter (EPG) og programmeringsgrænseflader for applikationer (API), til gavn for de europæiske borgere.
- (8) For at sikre sammenhængen med eksisterende ordninger og undgå huller i lovgivningen er det nødvendigt at sikre, at de forpligtelser vedrørende netadgang og samtrafik, der er indeholdt i artikel 4, 6, 7, 8, 11, 12 og 14 i [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/33/EF af 30. juni 1997 om samtrafik på teleområdet med henblik på at sikre forsyningspligtigheder og interoperabilitet ved anvendelse af ONP-principperne]⁹, ændret ved direktiv 98/61/EF¹⁰, de forpligtelser vedrørende særlige nettilslutninger, der er indeholdt i artikel 16 i [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/10/EF af 26. februar 1998 om ONP-vilkår for taletelefonitjenesten og om udbud af forsyningspligtigheder på teleområdet under konkurrenceforhold]¹¹ og de forpligtelser vedrørende udbud af transmissionskapacitet på faste kredsløb, der er fastlagt i Rådets direktiv 92/44/EF af 5. juni 1992 om etablering af ONP-vilkår for faste kredsløb]¹², og Kommissionens beslutning nr. 98/80/EF¹³, i første omgang indarbejdes i de nye rammebestemmelser, men at de revurderes hurtigst muligt på baggrund af gældende markedsvilkår. En sådan revurdering bør også omfatte de organisationer, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning [om adgang til abonnentnet]¹⁴. Revurderingen bør foretages ud fra en økonomisk markedsanalyse baseret på de metoder, der er fastlagt i konkurrencelovgivningen. Målet er at begrænse de sektorspecifikke forhåndsregler, efterhånden som konkurrencen spredes til hele markedet. Der tages imidlertid også højde for i denne procedure, at der kan opstå nye flaskehalse som følge af den teknologiske udvikling, hvilket kan skabe behov for forhåndsregler, f.eks. inden for bredbåndsnet. Konkurrencen vil ikke nødvendigvis udvikle sig lige hurtigt i alle markedssegmenter eller i alle medlemsstater, og de nationale tilsynsmyndigheder skal kunne lempe forskriftsmæssige forpligtelser på de markeder, hvor konkurrencen i sig selv gør det muligt at opnå de ønskede resultater.

---

⁹ EFT L 199 af 26.7.97, s. 32.

¹⁰ EFT L 268 af 3.10.1998, s. 37.

¹¹ EFT L 101 af 1.4.1998, s. 37.

¹² EFT L 165 af 19.6.1992, s. 32.

¹³ EFT L 14 af 20.1.1998, s. 27.

¹⁴ EFT L

For at sikre, at markedsaktører, der befinder sig i samme situation, behandles ens i alle medlemsstater, skal Kommissionen kunne sikre, at bestemmelserne i dette direktiv anvendes ensartet. Fællesskabet og dets medlemsstater har påtaget sig en række forpligtelser med hensyn til samtrafik mellem telenet i forbindelse med WTO-aftalen om basistelekommunikation og er nødt til at overholde disse forpligtelser.

- (9) Der er i direktiv 97/33/EF fastlagt en række forpligtelser for virksomheder, der har en stærk markedsposition, heriblandt krav om gennemskuelighed, ikke-diskriminering, regnskabsmæssig adskillelse, netadgang og priskontrol, herunder omkostningsægthed. Det bør fortsat være muligt at anvende disse forpligtelser, men de bør også for at undgå unødigt tunge regler opstilles som en samling maksimumforpligtelser, der kan pålægges virksomhederne. Det kan undtagelsesvis for at opfylde internationale forpligtelser eller overholde Fællesskabets regler være hensigtsmæssigt at indføre forpligtelser i forbindelse med netadgang eller samtrafik for samtlige markedsaktører, som det på nuværende tidspunkt er tilfældet med adgangskontrolsystemer for digitale tv-tjenester. Forhåndsregler vil under alle omstændigheder kun være berettiget, såfremt de midler, der følger af konkurrencelovgivningen, ikke giver mulighed for at opnå de ønskede resultater lige så hurtigt.
- (10) Gennemskelige betingelser og vilkår for netadgang og samtrafik, herunder priser, gør det lettere at indgå aftaler, undgå uoverensstemmelser og styrke markedsaktørernes tillid til, at en tjeneste ikke udbydes på diskriminerende vilkår. Åbne og gennemskelige tekniske grænseflader kan være særlig vigtige for at sikre driftskompatibilitet.
- (11) Princippet om ikke-diskriminering hindrer, at virksomheder med stærk markedsposition giver anledning til konkurrencefordrejning, navnlig når der er tale om vertikalt integrerede virksomheder, der udbyder tjenester til konkurrenter, som de konkurrerer med på de markeder, de pågældende net ligger til grund for.
- (12) Regnskabsmæssig adskillelse gør det muligt at klarlægge interne prisoverførsler og giver de nationale tilsynsmyndigheder mulighed for at kontrollere, om eventuelle krav om ikke-diskriminering er opfyldt. Kommissionen har i den forbindelse fremsat henstilling 98/322/EF af 8. april 1998 om samtrafik på et liberaliseret telemarked (Del 2 – Opsplitning af regnskaber og omkostningsberegning)¹⁵.
- (13) Obligatorisk adgang til netinfrastruktur kan begrundes ud fra behovet for at styrke konkurrencen, men de nationale tilsynsmyndigheder er nødt til at afveje infrastrukturejernes ret til at udnytte deres infrastrukturer til egne formål mod andre tjenesteudbyderes ret til at få adgang til faciliteter, der er væsentlige for, at de kan udbyde konkurrerende tjenester. Kravet om fri netadgang, som øger konkurrencen på kort sigt, bør ikke resultere i, at konkurrenterne mister deres incitament til at investere i alternative faciliteter, der kan styrke konkurrencen på længere sigt. Kommissionen har udsendt en meddelelse om anvendelsen af konkurrenceregler på aftaler om netadgang i telesektoren¹⁶, som omhandler disse spørgsmål.
- (14) Det kan være nødvendigt at kontrollere priserne, såfremt en analyse af et bestemt marked viser, at konkurrencen er utilstrækkelig. Reguleringen kan være forholdsvis

---

¹⁵ EFT L 141 af 13.5.1998, s. 6.

¹⁶ EFT C 265 af 22.8.1998, s. 2.

beskeden, som f.eks. kravet om rimelige priser for operatørvalg, jf. direktiv 97/33/EF, eller betydeligt tungere, som f.eks. kravet om, at priserne skal være omkostningsægte for at de kan dokumenteres tilstrækkeligt, når konkurrencen ikke er stærk nok til at hindre overpriser. Navnlig operatører med en stærk markedsposition vil kunne presse priserne, således at forskellen mellem deres detailpriser og de samtrafikpriser, der skal betales af konkurrenter, der udbyder lignende detailtjenester, bliver for lille til at skabe bæredygtig konkurrence. Kommissionen har i henstilling 98/195/EF af 8. januar 1998 om samtrafik på et liberaliseret telemarked (Del 1 - Samtrafiktakster)¹⁷ anbefalet, at samtrafiktaksterne i EF fastlægges ud fra de langsigtede gennemsnitlige differensomkostninger med henblik på at fremme effektiv og bæredygtig konkurrence.

- (15) Medlemsstaterne sikrer ved at informere herom, at markedsaktørerne og potentielle nye aktører på markedet har kendskab til deres rettigheder og pligter og ved, hvor de kan få nærmere oplysninger herom. Når oplysningerne offentliggøres i den nationale tidende, kan de berørte parter i andre medlemsstater finde de oplysninger, de har brug for.
- (16) For at afgøre, om Fællesskabets regler anvendes korrekt, skal Kommissionen vide, hvilke virksomheder der er udpeget som havende en stærk markedsposition, og hvilke forpligtelser de nationale tilsynsmyndigheder har pålagt markedsaktørerne. Det er derfor nødvendigt, at medlemsstaterne ud over at offentliggøre oplysningerne også sender dem til Kommissionen.
- (17) Som følge af den hastige teknologiske og markeds-mæssige udvikling vil det være hensigtsmæssigt at tage gennemførelsen af dette direktiv op til fornyet overvejelse inden for tre år efter dets ikrafttræden for at undersøge, om det er lykkedes at virkeliggøre målsætningerne heri.
- (18) Da de for gennemførelsen af nærværende [forordning/direktiv] nødvendige foranstaltninger er generelle foranstaltninger efter artikel 2 i Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbestemmelser, der tillægges Kommissionen¹⁸, bør de vedtages efter forskriftsproceduren i artikel 5 i nævnte afgørelse -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Kapitel I

Anvendelsesområde, formål og definitioner

Artikel 1

Anvendelsesområde og formål

1. Inden for rammerne af direktiv [om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester] fastlægges der i nærværende direktiv harmoniserede regler for, hvordan medlemsstaterne kan regulere adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter. Formålet er med udgangspunkt i principperne for det indre marked at opstille et regelsæt, der omfatter

---

¹⁷ EFT L 73 af 12.3.1998, s. 42.

¹⁸ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

markedet for leverandører af net og tjenester, med henblik på at skabe bæredygtig konkurrence, interoperabilitet mellem tjenester og fordele for forbrugerne.

2. Direktivet fastlægger rettigheder og pligter for virksomheder, der ejer eller driver offentlige kommunikationsnet og tilhørende faciliteter, og for virksomheder, der anmoder om samtrafik og/eller adgang til sådanne net eller tilhørende faciliteter. Der opstilles målsætninger for de nationale tilsynsmyndigheder med hensyn til netadgang og samtrafik og fastsættes procedurer, der sikrer, at de forpligtelser, der fastlægges af de nationale tilsynsmyndigheder, revurderes og om nødvendigt trækkes tilbage, så snart de tilsigtede mål er nået.

Artikel 2 *Definitioner*

Definitionerne i direktiv [om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester] finder anvendelse, hvor det er relevant.

Følgende definitioner anvendes også:

- a) "adgang": tilrådighedsstillelse af faciliteter og/eller tjenester for en anden virksomhed på nærmere fastsatte vilkår og på eksklusivt eller ikke-eksklusivt grundlag med henblik på udbud af elektroniske kommunikationstjenester. Adgang omfatter bl.a. adgang til netelementer og tilhørende faciliteter og tjenester, der indebærer såvel fast som trådløs tilslutning af udstyr, adgang til fysisk infrastruktur, herunder bygninger, ledninger og master, adgang til softwaresystemer, herunder driftsstøttesystemer, adgang til nummerkonvertering eller systemer, der tilbyder tilsvarende funktioner, adgang til mobilnet, navnlig med henblik på roaming, og adgang til adgangsstyringssystemer i forbindelse med digitale tv-tjenester. Samtrafik er en særlig form for adgang, der etableres mellem offentlige netoperatører. Adgang omfatter i dette direktiv ikke tilslutning af slutbrugere
- b) "samtrafik": fysisk og logisk sammenkobling af offentlige elektroniske kommunikationsnet, som bruges af den samme eller af en anden virksomhed med henblik på at give en virksomheds brugere mulighed for at kommunikere indbyrdes eller med en anden virksomheds brugere eller få adgang til andre virksomheders tjenester. Tjenester kan udbydes af de berørte parter eller af andre parter, som har adgang til nettet
- c) "operatør": en virksomhed, der udbyder, driver eller kontrollerer et offentligt tilgængeligt elektronisk kommunikationsnet, også kaldet en "netoperatør", eller en tilhørende facilitet, som f.eks. et adgangsstyringssystem, hvorved den kan begrænse eller forbyde tjenesteudbydere adgang til slutbrugeren eller kontrollere slutbrugers tjenesteudbud
- d) "digital tv-tjeneste i bredskærmsformat": en tv-tjeneste, der helt eller delvis består af programmer, der produceres og redigeres med henblik på at blive vist i fuld bredbåndsformat ved brug af anamorf ekspansion. 16:9-formatet er referenceformatet for bredskærms-tv-tjenester
- e) "slutbruger": en bruger, der ikke udbyder offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester.

Kapitel II

Generelle bestemmelser om regulering af netadgang og samtrafik

Artikel 3

Generelle bestemmelser for netadgang og samtrafik

1. Medlemsstaterne sikrer, at der ikke findes begrænsninger, som forhindrer virksomheder i samme medlemsstat eller i forskellige medlemsstater i indbyrdes at forhandle sig frem til tekniske og kommercielle aftaler om netadgang og/eller samtrafik i overensstemmelse med EF-lovgivningen. Den virksomhed, der anmoder om netadgang eller samtrafik, behøver ikke indhente tilladelse til at drive virksomhed i den medlemsstat, hvor der anmodes om netadgang eller samtrafik, såfremt den ikke udbyder tjenester i denne medlemsstat.
2. Med forbehold af artikel 26 i direktiv [om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester]¹⁹ undlader medlemsstaterne at opretholde love eller administrative forskrifter, som kræver, at operatører ved tilvejebringelse af netadgang eller samtrafik tilbyder virksomheder forskellige betingelser og vilkår for de samme tjenester, og/eller som opstiller forpligtelser, der ikke er forbundet med de tjenester i forbindelse med netadgang og samtrafik, der faktisk leveres.

Artikel 4

Rettigheder og pligter for virksomheder

1. Alle virksomheder, som har tilladelse til at drive elektroniske kommunikationsnet til udbud af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, har ret og, hvis andre virksomheder med en tilsvarende tilladelse anmoder derom, også pligt til indbyrdes at forhandle sig frem til aftaler om samtrafik med henblik på at udbyde de pågældende tjenester, så det sikres, at disse tjenester kan udbydes i hele Fællesskabet, og at de er driftskompatible.
2. Elektroniske kommunikationsnet, der anvendes til fremføring af digitale tv-tjenester, skal kunne anvendes til fremføring af tv-tjenester og -programmer i bredskærmsformat. Netoperatører, der modtager og videresender bredskærms-tv-tjenester og -programmer, skal bevare dette bredskærmsformat.
3. Med forbehold af artikel 11 i direktiv [om tilladelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester] sikrer de nationale tilsynsmyndigheder, at virksomheder, der har brug for oplysninger fra en anden virksomhed under forhandlingerne om adgangs- eller samtrafikaftaler, udelukkende anvender disse oplysninger til det formål, hvortil de er givet, og til enhver tid respekterer, at de oplysninger, der fremføres eller oplagres, skal behandles fortroligt. Oplysningerne må ikke videregives til anden side, og navnlig ikke til andre afdelinger, datterselskaber eller partnere, som herved kunne opnå en konkurrencemæssig fordel.

---

¹⁹ EFT L

Artikel 5

De nationale tilsynsmyndigheders beføjelser og ansvar i forbindelse med netadgang og samtrafik

1. De nationale tilsynsmyndigheder skal med henblik på at virkeliggøre målsætningerne i artikel 7 i direktiv [om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester] ansøre til og sørge for, at der etableres den fornødne netadgang og samtrafik og sikres interoperabilitet mellem tjenesterne, samt varetage deres ansvar med henblik på at fremme effektiviteten, skabe bæredygtig konkurrence og skabe flest mulige fordele for brugerne.
2. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder gives beføjelse til at pålægge operatører, der er anmeldt som havende en stærk markedsposition på et bestemt marked, de forpligtelser, der er beskrevet i artikel 6-13. Såfremt virksomhederne ikke er nået frem til en aftale om netadgang og samtrafik, sørger medlemsstaterne for, at den nationale tilsynsmyndighed kan gribe ind på foranledning af en af de implicerede parter eller på eget initiativ med grundlag i de politiske målsætninger og procedurer, der er indeholdt i artikel 6, 7 og 13-18 i direktiv [om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester].

Kapitel III

Forpligtelser for operatører samt markedsvurderingsprocedurer

Artikel 6

Adgangsstyringssystemer og tilhørende faciliteter

1. Medlemsstaterne sikrer, at betingelserne i bilaget, del I, finder anvendelse på adgangsstyring for digitale tv-tjenester, som udsendes til seere i Fællesskabet, uanset transmissionsform.
2. Betingelserne for adgang til andre faciliteter i bilaget, del II, kan ændres efter proceduren i artikel 14, stk. 2.
3. Af hensyn til den markedsmæssige og teknologiske udvikling kan der tages skridt til, at indholdet af bilaget ændres efter proceduren i artikel 14, stk. 2.

Artikel 7

Revurdering af tidligere forpligtelser i forbindelse med netadgang og samtrafik

1. Medlemsstaterne viderefører alle forpligtelser for virksomheder, der udbyder offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationsnet i forbindelse med netadgang og samtrafik, der gældende inden nærværende direktivs ikrafttræden, i henhold til artikel 4, 6, 7, 8, 11, 12 og 14 i direktiv 97/33/EF, artikel 16 i direktiv 98/10/EF, artikel 7 og 8 i direktiv 92/44/EF og artikel 3 i forordning [om adgang til abonnentnet], indtil disse forpligtelser er blevet revurderet, og der er truffet afgørelse herom i henhold til stk. 3 i nærværende artikel.
2. De markeder, der er omfattet af forpligtelserne i stk. 1, anføres i den foreløbige beslutning om relevante produkt- og tjenestemarkeder, der offentliggøres af

Kommissionen ifølge proceduren i artikel 14 i direktiv [om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester].

3. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder umiddelbart efter dette direktivs ikrafttræden og herefter løbende foretager markedsanalyser efter proceduren i artikel 14 i direktiv [om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester] for at afgøre, om disse forpligtelser bør opretholdes, ændres eller trækkes tilbage. Parter, der berøres af, at forpligtelser ændres eller trækkes tilbage, skal underrettes herom i passende tid i forvejen.

Artikel 8

Fastlæggelse, ændring eller ophævelse af forpligtelser

1. Såfremt det som resultat af en markedsanalyse, der er foretaget ifølge artikel 14 i direktiv [om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester], fastslås, at en operatør har en stærk markedsposition på et bestemt marked, fastlægger de nationale tilsynsmyndigheder en eller flere af forpligtelserne i artikel 9-13 efter behov for at undgå konkurrencefordrejning. Den eller de forpligtelser, der fastlægges, skal tage udgangspunkt i det konkrete problem.
2. De nationale tilsynsmyndigheder kan, uden at det berører bestemmelserne i artikel 6, pålægge virksomheder, herunder virksomheder, der ikke har en stærk markedsposition, de forpligtelser i forbindelse med samtrafik, der er nævnt i artikel 9-13, med henblik på at overholde internationale forpligtelser.

I særlige tilfælde, hvor Kommissionen på forhånd har givet tilladelse hertil, kan de nationale tilsynsmyndigheder pålægge operatører med en stærk markedsposition forpligtelser i forbindelse med netadgang og samtrafik, der ligger ud over de i artikel 9-13 omhandlede, såfremt alle de pågældende forpligtelser er berettigede set i forhold til de målsætninger, der er opstillet i nærværende direktivs artikel 1 samt i artikel 7 i direktiv [om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester], og står i et rimeligt forhold til det tilsigtede mål.

3. Med hensyn til stk. 2, første afsnit, underretter de nationale tilsynsmyndigheder Kommissionen om deres afgørelser om at fastlægge, ændre eller ophæve forpligtelser for markedsaktører ifølge procedurene i artikel 6, stk. 2, 3 og 4 i direktiv [om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester].

Artikel 9

Krav om gennemskuelse

1. De nationale tilsynsmyndigheder kan i medfør af bestemmelserne i artikel 8 stille krav om gennemskuelse i forbindelse med samtrafik og/eller netadgang, herunder at virksomheder skal stille bestemte oplysninger, som f.eks. tekniske specifikationer, netkarakteristika, betingelser og vilkår for levering og anvendelse samt priser, til rådighed for offentligheden.
2. Såfremt en virksomhed er underlagt krav om ikke-diskriminering, kan de nationale tilsynsmyndigheder forlange, at virksomheden offentliggør et referenceudbud, der er tilstrækkelig detaljeret og indeholder en beskrivelse af de udbudte tjenester, opgjort

efter enkeltkomponenter alt efter markedssituationen, og de hertil knyttede betingelser og vilkår, herunder priser.

3. De nationale tilsynsmyndigheder kan fastlægge, hvilke specifikke oplysninger der skal stilles til rådighed, hvor detaljerede de skal være, og hvordan de skal offentliggøres.

Artikel 10

Krav om ikke-diskriminering

1. De nationale tilsynsmyndigheder kan i medfør af bestemmelserne i artikel 8 stille krav om ikke-diskriminering i forbindelse med samtrafik og/eller netadgang.
2. Kravet om ikke-diskriminering skal navnlig sikre, at de pågældende virksomheder under tilsvarende forhold tilbyder andre virksomheder, der udbyder lignende tjenester, samme vilkår, og at de udbyder tjenester og formidler oplysninger til andre på samme vilkår og af samme kvalitet, som gælder for tjenester, der udbydes af dem selv, deres datterselskaber eller partnere.

Artikel 11

Krav om regnskabsmæssig adskillelse

1. De nationale tilsynsmyndigheder kan i medfør af bestemmelserne i artikel 8 kræve, at der føres særskilte regnskaber for bestemte aktiviteter i forbindelse med samtrafik og/eller netadgang.

De nationale tilsynsmyndigheder kan navnlig kræve, at vertikalt integrerede virksomheder giver indsigt i deres engrospriser og interne prisoverførsler, såfremt en markedsanalyse viser, at den pågældende operatør udbyder inputfaciliteter, der er af afgørende betydning for andre tjenesteudbydere, og samtidig konkurrerer med disse på det marked, det pågældende net ligger til grund for.

2. For at kunne kontrollere, om kravet om gennemsækelighed er overholdt, skal de nationale tilsynsmyndigheder kunne forlange, at regnskabsoplysninger, herunder oplysninger om indtægter modtaget fra tredjemand, stilles til rådighed, såfremt der anmodes herom. De nationale tilsynsmyndigheder kan under hensyn til national lovgivning og Fællesskabets bestemmelser om fortrolighedsbeholdelse af forretningshemmeligheder offentliggøre oplysninger, der kan medvirke til virkeliggørelsen af et frit og konkurrencebaseret marked.

Artikel 12

Forpligtelser i forbindelse med adgang til og anvendelse af specifikke netfaciliteter

1. De nationale tilsynsmyndigheder kan i medfør af bestemmelserne i artikel 8 indføre forpligtelser for operatører i forbindelse med adgang til og anvendelse af specifikke faciliteter og/eller tjenester i tilknytning hertil, bl.a. i tilfælde hvor den nationale tilsynsmyndighed er af den opfattelse, at nægtelse af netadgang vil kunne hindre, at der skabes et bæredygtigt konkurrencebaseret marked i detailledet, eller være i modstrid med slutbrugernes interesser.

Operatørerne kan bl.a. pålægges:

- a) pligt til at give tredjemand adgang til specifikke netelementer og/eller -faciliteter
- b) pligt til at opretholde adgang til faciliteter, som der tidligere er givet adgang til
- c) pligt til at tilbyde videresalg af bestemte tjenester
- d) pligt til at tilbyde fri adgang til tekniske grænseflader, protokoller eller andre nøgleteknologier, der er afgørende for tjenesternes driftskompatibilitet
- e) pligt til at tilbyde samhusning eller andre former for fælles brug af faciliteter, herunder fælles brug af ledninger, bygninger eller master
- f) pligt til at udbyde bestemte tjenester, der er nødvendige for at sikre, at tjenesterne er driftskompatible fra punkt til punkt, herunder faciliteter til intelligente netjenester eller roaming på mobile net
- g) pligt til at tilbyde adgang til driftsstøttesystemer eller ligende software-systemer, der er nødvendige for at skabe rimelige konkurrenceforhold på tjenesteområdet
- h) pligt til at sammenkoble net eller netfaciliteter.

De nationale tilsynsmyndigheder kan ud over de nævnte forpligtelser stille krav om billighed, rimelighed, hurtighed, gennemskuelse og/eller ikke-diskriminering.

2. De nationale tilsynsmyndigheder skal ved fastlæggelsen af forpligtelserne i stk. 1 navnlig tage hensyn til:
  - a) om det i lyset af den igangværende markedsudvikling er teknisk og økonomisk bæredygtigt at bruge eller installere konkurrerende faciliteter
  - b) om det er praktisk muligt at tilbyde den foreslåede adgang i betragtning af den forhåndenværende kapacitet
  - c) hvor store startinvesteringer ejeren af faciliteten skal foretage set i forhold til de risici, der er forbundet hermed
  - d) behovet for at sikre den frie konkurrence på længere sigt
  - e) eventuelle relevante intellektuelle ejendomsrettigheder.

Artikel 13

Forpligtelser i forbindelse med priskontrol og omkostningsregnskaber

1. De nationale tilsynsmyndigheder kan i medfør af bestemmelserne i artikel 8 indføre priskontrol, herunder stille krav om, at priserne skal være omkostningsægte, og krav om udarbejdelse af omkostningsregnskaber i forbindelse med udbud af bestemte former for samtrafik og/eller netadgang, såfremt en markedsanalyse viser, at den pågældende operatør som følge af utilstrækkelig konkurrence kan lægge sine priser på

et unaturligt højt niveau eller presse priserne til skade for slutbrugerne. De nationale tilsynsmyndigheder skal tage hensyn til operatørens investeringer og til de risici, der er forbundet hermed.

2. De nationale tilsynsmyndigheder sikrer, at de metoder, der kan anvendes til fastlæggelse af priser, sigter mod at fremme effektiviteten og skabe bæredygtig konkurrence og øgede fordele for forbrugerne.
3. Har en virksomhed pligt til sikre, at dens priser er omkostningsægte, er det virksomheden selv, der skal bevise, at taksterne er omkostningsbaserede og kun giver en rimelig forrentning af investeringerne. De nationale tilsynsmyndigheder kan anmode en virksomhed om at fremlægge fuld dokumentation for dens priser og om nødvendigt påbyde, at priserne nedsættes.
4. De nationale tilsynsmyndigheder sørger for, at der, hvis der stilles krav om anvendelse af et omkostningsregnskabssystem til støtte for priskontrollen, stilles en beskrivelse af omkostningsregnskabssystemet, der som minimum viser de hovedkategorier, omkostningerne er samlet i, og hvordan omkostningerne er fordelt, til rådighed for offentligheden. Det kontrolleres af en kompetent uafhængig instans, at omkostningsregnskabet er udfærdiget efter de fastsatte regler. En gang om året offentliggøres en erklæring, om reglerne er blevet overholdt.

Kapitel IV

Proceduremæssige bestemmelser

Artikel 14

Udvalg

1. Kommissionen bistås af Kommunikationspolitisk Udvalg, der er nedsat ved artikel 19 i direktiv [om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester].
2. Når der henvises til nærværende stykke, finder den i artikel 5 i afgørelse 1999/468/EF omhandlede forskriftsprocedure anvendelse i overensstemmelse med samme afgørelses artikel 7 og artikel 8.
3. Det i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF omhandlede tidsrum er på tre måneder.

Artikel 15

Offentliggørelse af og adgang til oplysninger

1. Medlemsstaterne sikrer, at der offentliggøres oplysninger om de særlige forpligtelser, der påhviler virksomhederne i henhold til dette direktiv, med angivelse af det specifikke produkt/den specifikke tjeneste og de geografiske markeder. De sikrer, at ajourførte oplysninger gøres offentligt tilgængelige på en måde, der sikrer, at alle interesserede parter har let adgang til disse oplysninger.
2. Medlemsstaterne sender Kommissionen en kopi af de oplysninger, der offentliggøres. Kommissionen stiller oplysningerne til rådighed i lettilgængelig form og videregiver dem til Kommunikationspolitisk Udvalg og Kommunikationspolitisk Arbejdsgruppe på Højt Plan, hvor det er relevant.

Artikel 16
Underretning af Kommissionen

1. Medlemsstaterne meddeler senest den 31. december 2001 Kommissionen om, hvilke nationale tilsynsmyndigheder der skal varetage de opgaver, der er fastlagt i dette direktiv.
2. De nationale tilsynsmyndigheder meddeler Kommissionen om, hvilke virksomheder der i henhold til dette direktiv anses for at have en stærk markedsposition, og hvilke forpligtelser de pålægges i medfør af direktivet. Enhver ændring, der har betydning for, hvilke forpligtelser der påhviler disse virksomheder, eller hvilke virksomheder der er omfattet af dette direktivs bestemmelser, skal straks bringes til Kommissionens kendskab.

Artikel 17
Revurdering

Kommissionen undersøger med jævne mellemrum, hvorledes dette direktiv fungerer, og aflægger rapport til Europa-Parlamentet og Rådet herom, første gang senest tre år efter direktivets ikrafttræden. I denne forbindelse kan Kommissionen anmode om oplysninger fra medlemsstaterne, der omgående stiller sådanne oplysninger til rådighed.

Artikel 18
Gennemførelse i national ret

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 2001. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.
2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv, og til senere ændringer af disse forskrifter.

Artikel 19
Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 20
Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne

Formand

På Rådets vegne

Formand

BILAG

Betingelser for adgang til digitale tv-tjenester, der sendes til seere i Fællesskabet

Del I – Bestemmelser for anvendelse af adgangsstyringsystemer i henhold til artikel 6, stk. 1

I forbindelse med adgangsstyring for digitale tv-tjenester, som udsendes til seere i Fællesskabet, skal medlemsstaterne uanset transmissionsform i henhold til artikel 6 sikre, at følgende bestemmelser finder anvendelse:

- a) adgangsstyringsystemer, som anvendes på Fællesskabets marked, skal teknisk give mulighed for omkostningseffektiv adgangsstyring, således at netoperatører på lokalt eller regionalt plan har fuld kontrol over de tjenester, som anvender sådanne adgangsstyringsystemer,
- b) alle operatører af adgangsstyringstjenester, der etablerer og markedsfører adgang til digitale tv-tjenester, uanset transmissionsform:
  - tilbyder på ensartede, rimelige og ikke-diskriminerende vilkår og i overensstemmelse med Fællesskabets konkurrencelovgivning alle tv-selskaber tekniske tjenesteydelser, der gør det muligt for seere, der har fået en dekoder leveret fra operatørerne, at modtage tv-selskabernes digital-tv-transmissioner, og overholder Fællesskabets konkurrencelovgivning
  - fører særskilte regnskaber for deres aktiviteter som operatører af adgangsstyring
- c) når indehavere af den industrielle ejendomsret til adgangsstyringsprodukter og -systemer giver licens til fabrikanter af forbrugsudstyr, skal det ske på ensartede, rimelige og ikke-diskriminerende vilkår. Når der gives licens, hvor der skal tages hensyn til tekniske og handelsmæssige faktorer, kan rettighedshaverne ikke opstille betingelser, der forbyder eller på anden måde forhindrer, at selve produktet udstyres med:
  - enten en standardiseret grænseflade, der giver mulighed for forbindelse med flere andre adgangsstyringsystemer
  - eller særligt udstyr til et andet adgangsstyringsystem, forudsat at licensmodtageren opfylder de relevante rimelige bestemmelser, som for dennes vedkommende garanterer sikkerheden for de transaktioner, der udføres af leverandørerne af adgangsstyring.

Del II – Andre tilhørende faciliteter, der kan tages op til overvejelse efter revurderingsproceduren i artikel 6, stk. 2.

- Adgang til programmeringsgrænseflader for applikationer (API)
- Adgang til elektroniske programoversigter (EPG)

FINANSIERINGSOVERSIGT

Direktivets finansielle konsekvenser er beskrevet i finansieringsoversigten i direktivet om *fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester*.

KONSEKVENSANALYSE

FORSLAGETS KONSEKVENSER FOR VIRKSOMHEDERNE, HERUNDER ISÆR SMÅ OG MELLEMLISTE VIRKSOMHEDER (SMV'er)

FORSLAGETS TITEL

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter

DOKUMENTETS REFERENCENUMMER

FORSLAGET

1. *Hvorfor er der i betragtning af nærhedsprincippet behov for en EF-lovgivning på området, og hvad er hovedformålet?*

Direktivet er et af elementerne i det nye regelsæt, der har til formål at sikre, at den elektroniske kommunikationssektor fortsat udvikler sig som et konkurrencebaseret marked, der bringer fordele for alle virksomheder og enkeltpersoner i EU, som anvender elektroniske kommunikationstjenester.

Der er bred enighed om, at det er vigtigt at konsolidere det indre marked på dette område, og det anerkendes, at den mest effektive måde at opnå dette på, er ved at tilpasse EU's eksisterende bestemmelser.

KONSEKVENSER FOR VIRKSOMHEDERNE

2. *Hvem berøres af forslaget?*

Virksomheder i alle størrelsesklasser vil drage fordel af den øgede konkurrence, de innovative tilbud på markedet og det forbedrede pris/kvalitetsforhold, som det nye regelsæt som helhed vil tilvejebringe.

Udbydere af elektroniske net og tjenester, der har en stærk markedsposition (baseret på begrebet dominerende stilling i konkurrencelovgivningen), såsom tidligere monopolselskaber, bliver mest berørt af forslaget. Disse udbydere får pligt til at give andre selskaber mulighed for samtrafik og adgang til deres net. Det er til fordel for mindre virksomheder, som ikke har råd til at foretage de omfattende investeringer, der er nødvendige for at etablere infrastrukturen til kommunikationsnettet.

3. *Hvad skal virksomhederne gøre for at efterleve de foreslåede regler?*

Forslaget viderefører de nuværende forpligtelser, men der opstilles ingen nye forpligtelser her og nu. Udbydere af elektroniske net og tjenester, der har en stærk markedsposition (baseret på begrebet dominerende stilling i konkurrencelovgivningen), såsom tidligere monopolselskaber, får pligt til at give andre selskaber mulighed for samtrafik og adgang til deres net, samtidig med at de skal overholde visse krav om gennemskuelse, ikke-diskriminering og omkostningsægthed.

Udbydere af forbrugerudstyr, der etablerer "adgangsstyringssystemer" med henblik på levering af digitale tv-tjenester, skal give adgang til deres systemer på ensartede, rimelige og ikke-diskriminerende vilkår.

4. *Hvilke økonomiske virkninger forventes forslaget at få?*

Forslaget har til formål at stimulere væksten i sektoren og således skabe nye job inden for sektoren og på de tilknyttede markeder.

Det skal sikre, at det europæiske marked for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester fortsat byder på attraktive investeringsmuligheder på globalt plan.

Forslaget vil styrke konkurrenceevnen blandt virksomhederne i sektoren, øge effektiviteten i virksomhederne og dermed gavne økonomien som helhed, idet alle virksomheder har behov for effektive kommunikationsinfrastrukturer.

5. *Indeholder forslaget foranstaltninger, der tager højde for SMV'ernes særlige situation (lempeligere eller særlige krav)?*

Forslaget indeholder ingen særlige bestemmelser for små og mellemstore virksomheder, men en række forhåndsforpligtelser, som primært fokuserer på virksomheder med en stærk markedsposition.

HØRING

6. *Liste over organisationer, som er hørt om forslaget, og en kortfattet redegørelse for deres væsentligste synspunkter.*

Kommissionen har søgt råd om mange aspekter af disse forslag som led i revurderingen af kommunikationslovgivningen i november 1999 (jf. KOM(1999) 539 endelig). 229 organisationer og enkeltpersoner reagerede på den offentlige høring. En liste over disse findes på følgende internetadresse:

<http://www.ispo.cec.be/infosoc/telecompolicy/review99/comments/comments.html>.

De vigtigste synspunkter er opsummeret i meddelelsen om resultaterne af den offentlig høring (KOM(2000) 239 endelig). Desuden blev der den 28. april udsendt et arbejdsdokument, der skitserer de vigtigste bestemmelser i dette forslag. 128 organisationer og enkeltpersoner har reageret herpå. En liste over disse findes på følgende internetadresse:

<http://www.ispo.cec.be/infosoc/telecompolicy/review99/nrfwd/comments.html>.